

Sepon kortistosta: Turun Kauppatorilla

Turun keskipisteenä on satoja vuosia ollut tori. Se tunnettiin 1800-1900-luvun vaihteessa Aleksanterin torina. Meille se on tuttu Kauppatori, hyväntuulinen ja välillä tuulinenkin kauppapaikka, josta löytyivät kala-, leipä-, vihannes-, hedelmä-, vaate- ja pärekori-kauppiaat. Kauniina kesäpäivänä torin valtava kukkameri tuoksui ja jäätelökioskien edessä jonotettiin jäskitötteröä, arpaonneakin kokeiltiin. Nyt paikalla on korkealla aidalla rajattu torin kokoinen syvä monttu, johon rakennetaan parkkihallia.

Rauhallinen toripäivä

Tässä 1900-luvun alun väritetyssä kortissa kauppiaat ovat ryhmittyneet torin Eerikinkadun puoleiselle reunalle muun torialueen jäädessä melko tyhjäksi. Väljällä Aurakadulla raitsikka kolkuttaa eteenpäin kiskoillaan, ja hevospöytä ovat saaneet valita ajolinjansa huomattavasti vapaammin. Tarkkaan katsoen kortista löytyy kaksi vielä pystyssä olevaa rakennusta. Taustalla näkyy Vartiovuoren Tähtitorni ja Aura- ja Linnankadun kulmassa juuri remontoitu Verdandin talo.

Eerikinkadun puolella

Olisiko tämä kuva otettu samana päivänä kuin tuo edellisen kortinkin kuva? Pitkä vossikkarivi Eerikinkadulla ja raitiovaunu odottavat asiakkai-

ta. Asennossa seisova poliisi on asettunut keskelle risteystä aikana, jolloin liikennevaloista ei ollut vielä tietoaakaan. Taustalla olevaa korkeaa Lindblomin taloa on pidetty yhtenä Turun kauneimmista rakennuksista. Se purettiin uudisrakennuksen tieltä vuonna 1956.

Torin laitaa Taidemuseolle

Tässä kortissa on vielä muutama jäljellä oleva rakennus. Aurakatuä ylös Puolalanmäelle noustessa on vasemmalla ensin Ruotsalainen teatteri 1830-luvulta, Apteekin talo, Venäjän Kirkkokadun eli nykyisen Yliopistonkadun kulmassa punakattoinen Priman talo ja oikealla puolella valkoinen Hotelli Phoenix, johon vuonna 1922 muutti Turun Yliopisto. Rakennus purettiin 1959. Mäen päällä näkyy mahtava Turun Taidemuseo. Carl Ludvig Engelin piirtämä kupolikattoinen Ortodoksinen kirkko vuodelta 1846 seisoo yhä torin laidalla ja on hieno tausta monille Kauppatori-korteille.

Liian pieni

Mustavalkoisessa 50-luvun kuvassa Kauppatorilla on vilskettä ja vilinää kuin muurahaispesässä. Ensimmäisen kortin vossikkakusien pojat ovat parkkeeranneet pitkänokkaiset linjapiilinsä Yliopistonkadulle. Tuskin tällaista

väenpaljoutta tullaan näkemään, kun parkkihallin päälle rakennettava uusi tori avataan 2020-luvulla.

Ammattikauppiaat ja maalaisten penkit

Ammatikseen torikauppaa tehneet suojasivat myyntipöytänsä ja itsensä kangaskatoksilla auringonpaahteelta ja sateelta. Suoriin riveihin järjestetyillä maalaistenpenkeillä myytiin tuotteet säästä riippumatta taivasalla. Antokohan vuonna 1953 rakennetun odotuskatoksen päällä oleva 4711 EAU DE COLOGNE-mainos oman tuoksunsa torin kukkamereen?

Mainosten ympäröimä

Toria ympäröivien rakennusten katoilta löytyi runsaasti muitakin huomiota herättäviä mainosvaloita. Maalaistentalon katolla Silo loi suloa, vanhan apteekin katolla vilkkuivat Suomen kartan ympärillä Huhtamäen yritysten värikkäät logot ja niiden vieressä mies piristyi Klubilla.

Torinkulman kolmio

Kuusikymmentäluvulla vanhaa Turkua purettiin rytinällä ja rakennettiin uutta ja erilaista. Siitä hyvänä esimerkkinä on Aurakadun ja Eerikinkadun kulman KOP-kolmio. Arkkitehti Viljo

Revellin suunnittelema rakennus jakaa vielä tänäänkin mielipiteet puolesta ja vastaan. Huomatkaa KOP-kolmion katolla valomainosta pystyttävät miehet ja Turun ensimmäiset liikennevalot vuodelta 1957.

Kesäistä kukkaloistoa

Värikkäät kukat ja niiden tuoksu ovat vallanneet aurinkoisen Kauppatorin, jolla on aistittavissa myyjien ja asiakkaiden hyväntuulisuus. Tällä kortilla ovat terveiset ja onnittelut lähteneet Rauhalle 4.6.1979.

Jäädään odottamaan torin kokoisen montun täyttymistä ja sen päälle rakennettavaa uutta kauppatoria.

Tavataan torikaffeilla vuonna ??

Seppo
seppo.louhivuori@pp1.inet.fi

Lämmin kiitos jälleen Sepolle siitä, että hän löytää edelleen hienoja aiheita kirjoituksiinsa. Kauppatori on ollut ja on edelleen Turun helmi, jossa käydään paitsi ostoksilla myös tapaamassa tuttuja torikahvitelun merkeissä. On kuultu, että joillakin porukoilla on siellä säännölliset tapaamisensa!
Toimitus